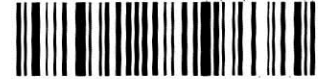

**MINISTERSTWO
RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**
SEKRETARZ STANU
PEŁNOMOCNIK RZĄDU
DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
Krzysztof Michalkiewicz

Warszawa, 23-05-2018

03980200049034
RPW/15684/2018 P
2018-05-24

BON.II.0702.1.2018.KD

<p>KANCELARIA SENATU Kancelaria Ogólna</p> <p>24. 05. 2018</p> <p>nr RPW <u>15684/2018</u> al. <u>PA</u> <u>Sz. Bonarski</u> (podpis)</p>
--

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając na pismo z dnia 17 kwietnia br., znak BPS/043-59-1636/18, w sprawie oświadczenia Pani Senator Marii Koc złożonego podczas 59. posiedzenia Senatu RP, w sprawie niedoboru tłumaczy języka migowego w instytucjach państwowych i placówkach opieki zdrowotnej, proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Chciałbym podkreślić, że niezwykle istotne jest, aby osoby niedosłyszące, niesłyszące i głuchoniewidome – mające trudności w komunikowaniu się, miały swobodny dostęp do podmiotów wykonujących usługi publiczne.

Należy podkreślić, iż osoby tłumaczące z i na język migowy (również poprzez komunikatory internetowe i systemy audiowizualne) w sytuacjach zagrożenia zdrowia czy życia, czyli również w jednostkach leczniczych czy na pogotowiu, powinny wykazywać się znajomością języka migowego oraz specyfiki i kultury osób głuchych w najwyższym stopniu. W obecnym polskim systemie prawnym natomiast nie istnieje państwowy system certyfikowania tłumaczy języka migowego. Żadna instytucja nie organizuje państwowych egzaminów i nie wydaje państwowych certyfikatów, a co za tym idzie nie ma możliwości sprawdzenia i potwierdzenia odpowiednimi dokumentami stopnia znajomości języka migowego. Konsekwencją tego może być narażenie zdrowia i życia osoby głuchej korzystającej z pomocy tłumacza, który w niedostatecznym stopniu zna język migowy.

Powyższe powoduje również brak możliwości określenia liczby tłumaczy języka migowego w Polsce, w tym tych z najwyższymi kwalifikacjami.

Opracowanie i wdrożenie systemu certyfikacji pozwoli zbudować odpowiedni zasób kadrowy, złożony z osób, które mogą świadczyć taką usługę we właściwy sposób, oraz ograniczy możliwość świadczenia usług tłumaczeniowych na niskim poziomie.

Tematem państwowych certyfikatów tłumaczy języka migowego zajmował się zespół problemowy do spraw certyfikacji tłumaczy i wykładowców PJM, SJM i SKOGN Polskiej Rady Języka Migowego. Jednak w zakończonej z końcem listopada 2016 r. kadencji Rada nie podjęła uchwały zatwierdzającej system certyfikacji. Kontynuacją prac nad systemem certyfikacji zajmuje się powołana 31 maja 2017 r. II kadencja Rady.

Dotychczas podczas prac II kadencji Rady przedstawiona została analiza materiałów odnoszących się do certyfikowania tłumaczy PJM, SJM, SKOGN, wypracowanych przez poprzednią kadencję Rady oraz przeprowadzono dyskusję, w wyniku której ustalono, że tłumacze języka migowego powinni być zaliczeni do tłumaczy przysięgłych na zasadach zbliżonych do zasad dotyczących tłumaczy innych języków, określonych w ustawie z dnia 25 listopada 2004 r. *o zawodzie tłumacza przysięgłego* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1505). Uzgodniono koncepcję zmiany przepisów ww. ustawy w tym zakresie. Ponadto ustalono, że prace Rady podczas kolejnych posiedzeń będą skoncentrowane na systemie certyfikacji tłumaczy języka migowego. Przy założonym sposobie pracy obecnej kadencji Rady oraz dokonanej przez nią refleksji nad dorobkiem poprzedniej kadencji wydaje się, że istnieje szansa na opracowanie ogólnopolskiego systemu certyfikacji tłumaczy języka migowego do końca bieżącego roku.

Jednocześnie pragnę poinformować, że osoby niepełnosprawne w ramach zadań realizowanych przez samorządy powiatowe na podstawie art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* (Dz. U. z 2018 r. poz. 511, z późn. zm.) mogą starać się o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika. W 2017 r. osoby te złożyły 46 wniosków na łączną kwotę 166.835,00 zł. Starostowie 12 powiatów przyznali dofinansowanie 39 beneficjentom na kwotę 111.626,00 zł. W ramach tego zadania została wypłacona kwota w wysokości 77.624,00 zł, z której skorzystało 38 osób niepełnosprawnych, w tym: 5 mieszkańców wsi oraz 14 kobiet. W porównaniu do roku poprzedniego wykorzystanie środków na ten cel zmniejszyło się o 33,01%, tj. o kwotę w wysokości 38.244,00 zł.

Ponadto, zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. *o języku migowym i innych środkach komunikowania się* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1824) osoby uprawnione (osoby doświadczające trwale lub okresowo trudności w komunikowaniu się), członkowie ich rodzin

oraz osoby mające stały lub bezpośredni kontakt z osobami uprawnionymi, mogą złożyć wnioski o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kosztów szkolenia PJM, SJM, SKOGN lub tłumacza-przewodnika.

Wysokość przyznanego dofinansowania nie może być wyższa niż 20% przeciętnego wynagrodzenia.

Dofinansowanie kosztów szkolenia jest uzależnione od typu wnioskodawcy i wynosi:

- dla osoby uprawnionej – nie więcej niż 95% kosztów szkolenia,
- dla członka rodziny osoby uprawnionej oraz osoby mającej z nią stały lub bezpośredni kontakt – nie więcej niż 90% kosztów szkolenia.

Kwota przekazanego dofinansowania nie może być wyższa od faktycznego kosztu uczestnictwa wnioskodawcy w szkoleniu.

Wnioski o dofinansowanie kosztów szkolenia można składać do oddziału PFRON właściwego ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy.

W 2017 r. PFRON wypłacił środki finansowe w łącznej wysokości 2.583.408,14 zł (92,26 % środków zaplanowanych) dla 3.603 osób. W 2016 r. było to 2.297.757,42 zł dla 3.275 osób.

Ustawa o języku migowym (...) reguluje także kwestie dotyczące m.in. obowiązku zapewnienia świadczenia usług tłumacza PJM, SJM i SKOGN przez organy administracji publicznej w kontaktach osób doświadczających trwale lub okresowo trudności w komunikowaniu się z tymi organami (art. 11 ust. 1 ustawy).

Ponadto, zgodnie z przepisami ww. ustawy, osoba uprawniona ma również prawo do skorzystania z pomocy osoby przybranej (osoba, która ukończyła 16 lat i została wybrana przez osobę uprawnioną w celu ułatwienia porozumienia z osobą uprawnioną i udzielenia jej pomocy w załatwieniu spraw w podmiotach zobowiązanych) w kontaktach z podmiotami zobowiązanymi, tj. organami administracji publicznej, jednostkami systemu, podmiotami leczniczymi, jednostkami Policji, Państwowej Straży Pożarnej, straży gminnej oraz jednostkami ochotniczymi działającymi w tych obszarach.

Wyrażam przekonanie, że zakończenie prac nad certyfikacją pozwoli na stopniowe przyjmowanie systemowych, całościowych regulacji. Chcemy, by owe rozwiązania były optymalne i jak najlepiej służyły wszystkim zainteresowanym.

Z wyrazami szacunku,

SEKRETARZ STANU
Pełnomocnik Rządu
ds. Osób Niepełnosprawnych

Krzysztof Michalkiewicz